

شیوه نامه

طرح حمایت از تحقیقات و توسعه محصولات ICT در بخش خصوصی و تعاونی (دور دوم)

مقدمه:

فناوری ارتباطات و اطلاعات از جمله صنایع دانایی محور به شمار می‌آید. موقعیت کشورها برای حضور در این عرصه منوط به سرمایه‌گذاری تحقیقاتی مناسب در بخش‌های مختلف دولتی و غیر دولتی می‌باشد. لذا سرمایه‌گذاری تحقیقاتی علاوه بر نهادهای علمی، باید در سطح شرکت‌های خصوصی فعال در این زمینه نیز صورت پذیرد. دولت جمهوری اسلامی ایران، در راستای اهداف برنامه توسعه کاربری فناوری ارتباطات و اطلاعات (تکفا) و به استناد بند ۲ ماده ۴۵ قانون برنامه چهارم توسعه در نظر دارد در جهت رفع نیازهای بازار داخل و ارتقاء توان رقابت در بازار جهانی، نسبت به تقویت بنیه فناوری ارتباطات و اطلاعات (ICT) در بخش خصوصی و تعاونی اقدام نماید. بدین منظور از پروژه‌های تحقیقاتی شرکت‌های خصوصی و تعاونی در قالب اعطای اعتبار تحقیقاتی حمایت مالی بعمل می‌آید.

ماده ۱- سیاست‌های طرح

- ۱-۱- ارائه حمایت به صورت وسیع و قابل دسترس برای شرکت‌های کوچک و متوسط (SME).
- ۲-۱- تکیه بر بخش خصوصی و تعاونی بعنوان سرمایه‌گذار و نقش آفرین اصلی و دولت بعنوان حمایت کننده (تامین کننده بخشی از هزینه‌های تحقیقاتی).
- ۳-۱- رعایت و تقویت‌ساز و کارهای جاری در بخش خصوصی و تعاونی (حمایت از پروژه‌های دارای توجیه اقتصادی و بازار).
- ۴-۱- حمایت در راستای دستیابی به محصول و خدمات قابل عرضه به بازار و ارتقاء آنها.
- ۵-۱- استفاده از مکانیزم‌های نظارت و کنترل ساده به نحوی که حقوق تهیه کننده رعایت شده و حفاظت از ایده‌ها و خلاقیت‌ها و دستاوردهای آنان تضمین گردد.

ماده ۲- مشخصات عمومی پروژه‌ها جهت حمایت

- ۱-۲- پروژه در راستای ارتقاء و یا دستیابی به یک محصول ICT بوده و برای به انجام رساندن آن نیاز به تحقیق و توسعه (R&D) وجود داشته باشد.
- ۲-۲- محصول پروژه دارای بازار باشد و بتواند پس از قطع حمایت دولت بصورت مستقل در بازار دوام داشته باشد.
- ۳-۲- زمان انجام پروژه از یکسال تجاوز ننماید.

ماده ۳- محورهای تخصصی طرح

- ۱-۳- شبکه - سخت افزار و مخابرات
- ۲-۳- هوش مصنوعی و اتوماسیون صنعتی
- ۳-۳- تجارت الکترونیکی
- ۴-۳- سامانه های کاربردی و مدیریت منابع
- ۵-۳- آموزش الکترونیکی و سرگرمی
- ۶-۳- امنیت و مدیریت تبادل اطلاعات

ماده ۴- انواع پروژه های قابل حمایت

در این طرح از دو دسته پروژه به شرح زیر حمایت بعمل می آید.

- ۱-۴- پروژه های مبتنی بر ایده های نو، که انجام آنها صرفاً نیازمند وجود دانش عمومی ICT بوده و تمامی متقاضیان می توانند به طور بالقوه به نحو یکسان نسبت به انجام آن اقدام نمایند.
- ۲-۴- پروژه های مربوط به بهبود محصولات موجود، که انجام آن صرفاً توسط دارنده محصول اولیه امکان پذیر است.

ماده ۵- میزان حمایت تحقیقاتی

- بر اساس این طرح هزینه اجرای پروژه های پژوهشی مورد نظر برای پروژه های واجد شرایط شرکت های خصوصی و تعاونی طبق شرایط زیر تامین خواهد شد:
- حداکثر میزان پرداختی طرح ۵۰ درصد هزینه اجرای پروژه پژوهشی است.
 - مجموع پروژه های مصوب شرکت در هر دوره اجرای طرح نمی تواند از سقف مشارکت بیشتر باشد.

جدول تعیین سقف مشارکت

(مبالغ به میلیون ریال)

اندازه شرکت	گروه یک	گروه دو	گروه سه	گروه چهار	گروه پنج
توان مالی شرکت	۰-۵۰۰	۵۰۱-۱۰۰۰	۱۰۰۱-۳۰۰۰	۳۰۰۱-۵۰۰۰	۵۰۰۰ به بالا
سقف مشارکت (حداکثر ۷۵٪ این رقم توسط دولت پرداخت خواهد شد)	۲۰۰-۲۲۴٪ توان مالی شرکت	۱۶۰-۲۴۰٪ توان مالی شرکت	۱۱۰-۳۰۰٪ توان مالی شرکت	۸۰-۳۶۰٪ توان مالی شرکت	۷۶۰

توان مالی بر اساس فرمول ذیل محاسبه می شود.

فروش ناخالص + درآمد حاصل از خدمات + سایر دریافتها و درآمدها - ۴ برابر حقوق و مزایای سالانه کارکنان شرکت بر اساس اظهار نامه مالیاتی

تبصره ۱- مبلغ پروژه‌هایی که در راستای فعالیت‌های استانداردسازی (استانداردهای مصوب اعلام شده)، تولید نرم‌افزارهای منبع باز (OpenSource) و یا بین‌المللی کردن یک محصول ارائه شود، به سقف مشارکت (بر اساس ارقام مندرج در جدول فوق) اضافه می‌شود. حداکثر این افزایش ۲۵٪ سقف مربوطه خواهد بود.

تبصره ۲- سقف مشارکت شرکت‌هایی که در سال منتهی به زمان اجرای طرح حداقل یک نرم‌افزار در بازارهای بین‌المللی به فروش رسانده‌اند، ۲۵٪ اضافه می‌شود.

تبصره ۳- سقف مشارکت شرکت‌هایی که حداقل ۵۰٪ سهام آنها متعلق به خانمها باشد ۱۵٪ اضافه می‌شود.

تبصره ۴- سقف مشارکت شرکت‌هایی که در مراکز رشد علم و فناوری مستقرند ۱۵٪ اضافه می‌شود.

تبصره ۵- مجموع افزایش سقف مشارکت‌های تعلق گرفته به یک شرکت از ۵۰٪ نمی‌تواند بیشتر باشد.

تبصره ۶- تامین اعتبار برای بیش از یک پروژه در هر دوره برای هر شرکت تا سقف مشارکت مربوطه مجاز است اعطاء اعتبار به پروژه‌های دوم به بعد از اولویت کمتری برخوردار است.

ماده ۶- ساختار اجرایی طرح

شورای راهبری؛ مسئولیت شورای راهبری با مدیر کل دفتر علوم، تحقیقات و فناوری است و اعضاء شورا از میان خبرگان بخش دولتی و خصوصی انتخاب می‌شوند. وظیفه این شورا مدیریت کلان طرح، تصویب نهایی پروژه‌ها، انتخاب شرکت‌های مجری و طبقه‌بندی نتایج پروژه‌ها می‌باشد.

عاملین طرح؛ طرح توسط پارک‌های علم و فناوری منتخب به انجام خواهد رسید. پارک‌های منتخب مسئولیت امور اجرایی طرح از جمله اداره کارگروه‌ها و نیز عقد قرارداد و تحویلگیری نتایج فعالیتها را به عهده خواهند داشت.

شورای اجرایی؛ شورای اجرایی مرکب از نمایندگان پارک‌های عامل، دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی و با مسئولیت دفتر علوم، تحقیقات و فناوری تشکیل می‌شود. وظیفه این شورا انجام برنامه‌ریزی‌های اجرایی، تدوین دستورالعمل‌ها و یکسان‌سازی رویه‌های اجرایی در چارچوب این شیوه‌نامه و مصوبات شورای راهبری طرح می‌باشد.

کارگروه‌های تخصصی؛ در هر یک از محورهای تخصصی طرح یک کارگروه تخصصی تشکیل می‌شود. اعضاء کارگروه‌های تخصصی از میان خبرگان بخش خصوصی و دولتی بر اساس پیشنهاد عاملین و تایید شورای راهبری طرح انتخاب می‌شوند. مسئولیت هر کارگروه با پارک عامل مربوطه خواهد بود.

کارگروه‌های منطقه‌ای؛ به منظور افزایش مشارکت شرکت‌های شهرستانی، کارگروه‌های منطقه‌ای از میان خبرگان بخش خصوصی و دولتی به پیشنهاد عاملین طرح و تایید شورای راهبری طرح انتخاب می‌شوند. مسئولیت کارگروه با پارک عامل مربوطه خواهد بود.

دبیرخانه، دبیرخانه طرح وظیفه دریافت کلیه اطلاعات و تقاضاها، بررسی مقدماتی (غیر تخصصی به جهت اطمینان از کامل بودن مدارک)، توزیع تقاضاها به مجریان، جمع آوری نتایج ارزیابیها، تهیه ابلاغ پروژه های مصوب در شورای راهبری را بعهده دارد. مسئولیت دبیرخانه به عهده دفتر علوم، تحقیقات و فناوری است که در هر دوره برای اجرا به یکی از عاملین طرح واگذاری میگردد. مسئولیت نظارت بر حسن اجرای وظایف دبیرخانه با دفتر علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.

ماده ۷- شیوه حمایت از پروژهها

۷-۱- ایده های نو

حمایت از تحقیقات مبتنی بر ایده های نو گام مهمی در توسعه بازار ICT محسوب می گردد. این اقدام موجب توسعه صنعت مربوطه از رهگذر ایجاد موسسه های جدید خواهد شد. اهم اهداف طرح در این قسمت عبارتست از :

- توزیع بخشی به محصولات ICT موجود در بازار
- فراهم کردن بستر خلاقیت و نوآوری
- کمک به تشکیل و توسعه شرکت های نوپا:

۷-۱-۱- تعریف پروژهها

- تعریف و تایید پروژه های ناشی از ایده های نو توسط کارگروه های تخصصی (کارگروه های تخصصی میتوانند برای تعریف پروژه از همکاری کارگروه های منطقه ای و یا سایر متخصصان استفاده نمایند).
- تصویب پروژهها شامل عنوان، مشخصات فنی، قیمت و زمان در شورای راهبری.

۷-۱-۲- انتخاب و عقد قرارداد با شرکت های مجری

- فراخوان عمومی پروژهها (توسط دبیرخانه طرح)
- دریافت تقاضا به انضمام سوابق متقاضی (توسط دبیرخانه طرح)
- توزیع تقاضاهای دریافت شده به کارگروهها (توسط دبیرخانه طرح)
- بررسی تقاضا و انتخاب اولیه متقاضیان اجرا توسط کارگروهها و پیشنهاد به شورای راهبری جهت تصویب نهایی
- انتخاب شرکت های مجری (توسط شورای راهبری)
- ابلاغ پروژه های مصوب به مجریان (توسط دفتر علوم تحقیقات و فناوری)
- عقد قرارداد با شرکت مجری (توسط عاملین اجرای طرح)

۷-۱-۳- نظارت و تحویلگیری پروژهها

- دریافت سه مرحله گزارش پیشرفت در قالب دستورالعمل ابلاغ شده از سوی دفتر علوم، تحقیقات و فناوری و یک مرحله بازدید و ارزیابی پیشرفت پروژه در مرحله ۲۵٪ تا ۷۰٪ پیشرفت (توسط کارگروه‌های مربوطه).
- تحویلگیری نهایی پروژه مطابق دستورالعمل ابلاغ شده از سوی دفتر علوم، تحقیقات و فناوری. (توسط کارگروه‌های ذیربط)
- انتخاب پروژه‌های منتخب مطابق دستورالعمل ابلاغ شده از سوی دفتر علوم، تحقیقات و فناوری (توسط شورای راهبری طرح).

۷-۲- ۲- بهبود محصولات موجود

حمایت از ارتقاء محصولات در راستای ارتقاء کیفی، استانداردسازی، استفاده از سکوه‌های (Platform) منبع باز و ورود به بازارهای جهانی انجام می‌شود.

۷-۲-۱- شرایط تقاضا

- محصولی که منقاضی برای بهبود آن پیشنهاد ارائه می‌نماید باید در یک مرجع رسمی به نام شرکت به ثبت رسیده باشد. موارد استثنا پس از اعلام عمومی و عدم وجود معارض قابل بررسی می‌باشد.
- سقف اعتبار قابل تصویب برای یک پروژه بهبود محصول نمی‌تواند از پنجاه درصد هزینه فعالیت‌های توسعه‌ای صورت گرفته برای ایجاد محصول تجاوز نماید. مرجع تشخیص این موضوع کارگروه می‌باشد.

۷-۲-۲- شیوه و مراحل دریافت و تصویب پروژه

- اعلام عمومی جهت اطلاع منقاضیان (توسط دبیرخانه).
- دریافت پیشنهاد از منقاضیان به انضمام مدارک لازم بر اساس دستورالعمل صادره از سوی دفتر علوم، تحقیقات و فناوری (توسط دبیرخانه).
- ارجاع پروژه‌ها به کارگروه ذیربط. پس از بررسی اولیه و اطمینان از کامل بودن مدارک (توسط دبیرخانه).
- بررسی فنی و اقتصادی (توسط کارگروه‌های ذیربط).
- پیشنهاد پروژه‌های تایید شده به شورای راهبری جهت تصویب نهایی (توسط کارگروه ذیربط).
- بررسی و تصویب پروژه‌های واصله به شورا (توسط شورای راهبری).

۷-۲-۳- نظارت و تحویلگیری پروژهها

- دریافت سه مرحله گزارش پیشرفت در قالب دستورالعمل ابلاغ شده از سوی دفتر علوم، تحقیقات و فناوری و یک مرحله بازدید و ارزیابی پیشرفت پروژه در مرحله ۲۵٪ تا ۷۰٪ پیشرفت. (توسط کارگروه مربوطه).
- کارگروه مجاز است در صورت نیاز مجری را برای ارائه توضیحات بیشتر در خصوص کاربرد گزارش پیشرفت دعوت نماید. در صورتی که بنا به نظر شرکت مربوطه موارد جنبه محرمانه داشته باشد شرکت مکلف است مراتب را برای تصمیم‌گیری نهایی در خصوص نحوه اقدام به عامل ذیربط منعکس نموده تا بر اساس نظر شورای راهبری اقدام شود.
- تحویلگیری نهایی پروژه مطابق دستورالعمل ابلاغ شده از سوی دفتر علوم، تحقیقات و فناوری

ماده ۸- موارد خاص

- ۸-۱- کلیه پروژه‌های مربوط به ایده‌های نو و بهبود محصول هر کدام در هر مرحله در یک زمان در شورای راهبری بررسی و تصویب می‌شوند.
- ۸-۲- اعتراض متقاضیان به فرایند اجرا صرفاً بصورت کتبی و در قالب دستورالعمل ابلاغ شده از سوی دفتر علوم، تحقیقات و فناوری قابل رسیدگی خواهد بود.
- ۸-۳- کلیه اعتبارات اعطایی در قالب قرارداد تحقیقاتی بین عامل و شرکت مجری اعطاء شده و مسئولیت نظارت بر کیفیت پیشرفت پژوهش به عهده عامل طرح می‌باشد. بدیهی است کلیه ضوابط و مقررات دولت جمهوری اسلامی ایران در خصوص عقد قرارداد پژوهشی لازم‌الرعایه می‌باشد.
- ۸-۴- متقاضیان پروژه باید شرکت ثبت شده باشند و در شورایعالی انفورماتیک احراز صلاحیت و طبقه‌بندی شده باشند.
- تبصره: موارد استثناء توسط دبیرخانه شورایعالی انفورماتیک بررسی و به صورت موردی برای پروژه مشخص مجوز صادر خواهد شد.
- ۸-۵- شرکت‌ها نمی‌توانند بابت پروژه‌هایی که قبلاً از محل سایر اعتبارات یا تسهیلات دولتی تامین اعتبار شده‌اند از محل این طرح نقضای تامین اعتبار نمایند.